

Dosarul nr. 2ra-1425/21

2-16059203-01-2ra-23082021

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul central (jud. Gh. Purici)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

DECIZIE

19 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh
Aliona Miron
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Anatolii Bulmaga, reprezentat de către avocatul Victor Felișcan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Banca comercială „Moldova-Agroindbank” societate pe acțiuni împotriva lui Anatolii Bulmaga cu privire la exercitarea dreptului de gaj și la cererea reconvențională depusă de către Anatolii Bulmaga împotriva Băncii comerciale „Moldova-Agroindbank” societate pe acțiuni, Asociației de Economii și Împrumut „Niorcăneanul” și lui Mihail Colța, intervenienți accesorii Igor Slivca, Mihail Bodi, Natalia Bodi, Anatolie Rudo, Liubovi Zaharov, Marin Sacovschii, Alexandru Slivca, Ghenadie Gheletiu și Ludmila Rudi cu privire la declararea nulității contractului de gaj, anularea înregistrării gajului și declararea nulității contractelor de credit și a acordului adițional la contractul de credit,

împotriva deciziei din 30 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de către Anatolii Bulmaga, a fost admis apelul declarat de către Banca comercială „Moldova-Agroindbank” societate pe acțiuni, a fost casată parțial hotărârea din 10 octombrie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul central și a fost emisă în această parte o nouă hotărâre,

constată:

La 04 ianuarie 2016 BC „Moldova-Agroindbank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Anatolii Bulmaga cu privire la exercitarea dreptului de gaj.

În motivarea acțiunii reclamantului a indicat că, în temeiul contractului de credit bancar nr. S08082 din 28 februarie 2008, în redacția Acordurilor adiționale nr. 2 din 31 martie 2009 și nr. 3 din 28 mai 2010, AEÎ „Niorcăneanul” a primit un credit în sumă de 1 478 700 de lei, cu termenul limită de rambursare la 30 septembrie 2011.

A menționat că, deoarece AEÎ „Niorcăneanul” nu și-a onorat obligațiunile de plată a creditului, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Igor Slivca, Mihai Bodi, Natalia Bodi, Mihai Colța, Anatolii Bulmaga, Anatolie Rudo, Liubovi Zaharov, Marin Sacovschi, Alexandru Slivca și AEÎ „Niorcăneanul” cu

privire la încasarea sumei de 160560 de lei, cu titlu de datorie la creditul restant și a sumei de 298988,31 de lei, cu titlu de dobândă neachitată.

A susținut că, prin decizia din 15 aprilie 2014 a Curții de Apel Bălți, a fost casată hotărârea din 15 noiembrie 2013 a Judecătorei Soroca și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial acțiunea sa și au fost încasate de la AEI „Niorcăneanul” în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA suma de 160560 de lei, cu titlu de datorie și suma de 298988,31 de lei, cu titlu de dobândă. În rest acțiunea a fost respinsă.

A afirmat că, în scopul executării hotărârii, la 16 octombrie 2014 a fost emis titlul executoriu, însă acesta nu a putut fi executat, astfel, fiind restituit în adresa băncii pe motivul lipsei de bunuri/mijloace financiare necesare pentru executarea acestuia.

A notat că, rambursarea creditului a fost asigurată prin gajarea de către Anatolii Bulmaga, conform contractului de gaj nr. S09029 din 31 martie 2009, a autoturismului de model xxxx, iar valoarea estimativă a fost stabilită de părți la suma de 31400 de lei.

A declarat că, în adresa debitorului și a debitorului gajist au fost expediate notificările privind intenția de executare a dreptului de gaj, iar ulterior în registrul garanțiilor a fost înregistrat preavizul de executare a dreptului de gaj, însă contrar măsurilor de a soluționa litigiul pe cale extrajudiciară, până în prezent datoria nu a fost stinsă, iar bunul nu a fost transmis în mod benevol creditorului gajist.

A solicitat deposedarea pârâtului de bunul imobil – autoturismul de model xxxx și încasarea de la pârât a taxei de stat în sumă de 157 de lei.

Ulterior, BC „Moldova-Agroindbank” SA a depus o cerere suplimentară, prin care a solicitat încasarea de la pârât a sumei de 3 510,43 de lei, cu titlu de cheltuieli de transport (f. d. 16, 17, vol. II).

La 14 aprilie 2017 Anatolii Bulmaga a depus cerere reconvențională împotriva BC „Moldova-Agroindbank” SA, AEI „Niorcăneanul” și lui Mihail Colța, intervenienți accesorii Igor Slivca, Mihail Bodi, Natalia Bodi, Anatolie Rudo, Liubovi Zaharov, Marin Sacovschii și Alexandru Slivca cu privire la declararea nulității contractului de gaj, anularea înregistrării gajului și declararea nulității contractelor de credit și acordului adițional la contractul de credit.

În motivarea acțiunii reconvenționale pârâtul a indicat că, gajul la care pretinde în mod fraudulos banca reprezintă un act juridic accesoriu, care are la bază contractul de credit bancar și respectiv acordurile adiționale falsificate.

A menționat că, acordarea unei sume atât de mari sub formă de credit bancar a fost posibilă numai prin încheierea garanțiilor sub formă de fidejusiune și gaj, însă aceste garanții au fost înstituite prin falsificarea semnăturilor fidejursorilor și debitorilor, fapt stabilit prin raportul de expertiză nr. 1083 din 25 iunie 2013, întocmit de către Centrul național de expertize judiciare, care nu a fost contestat.

A susținut că, prin raportul de expertiză menționat se confirmă faptul că, Anatolii Bulmaga, Liubovi Zaharova, Anatolie Rudo și Marin Sacovschi nu au manifestat consimțământul la încheierea contractului de credit și la încheierea acordurilor adiționale, fapt ce contravine art. 199 din Codul civil (în redacția legii de până la 01 martie 2019).

A afirmat că, la data încheierii contractului de credit bancar, Marin Sacovschi nu se afla pe teritoriul Republicii Moldova, fapt confirmat prin pașaportul acestuia, în care a fost aplicată ștampila de intrare în Republica Moldova la 27 ianuarie 2018

și a ieșit din Belarusi la 07 aprilie 2008, perioada în care a fost încheiat contractul de credit bancar.

A notat că, actul juridic nu a fost întocmit de partea corespunzătoare, este lovit de nulitate absolută și nu produce efecte juridice, fiind necesară declararea nulității acestuia.

A solicitat declararea nulității contractului de credit bancar nr. S08082 din 28 februarie 2008, declararea nulității contractului de gaj nr. S09029 din 31 martie 2009, anularea înregistrării gajului din Registrul bunurilor gajate, declararea nulității Acordului adițional nr. 2 din 31 martie 2009 la contractul de credit bancar, declararea nulității Acordului adițional nr. 3 din 28 februarie 2010 la Acordul adițional nr. 2 din 31 martie 2009 și încasarea de la reclamant a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 11 mai 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul central, au fost atrași în proces Liudmila Rudi și Ghenadie Gheletiuț în calitate de intervenienți accesorii.

La 19 iulie 2018, Anatolii Bulmaga a depus cerere de completare la cererea reconvențională, în care a menționat că, contractul de credit bancar nr. S07106 din 13 martie 2007, prezentat în original în ședința de judecată, nu conține semnătura sa, astfel, Acordul adițional nr. 1 la contractul de credit bancar nr. S07107 din 13 martie 2007 nu este valabil și nu poate produce efecte juridice în privința sa. Or, Acordul adițional nu este un act juridic de sine stătător, dar unul care este parte integrantă la actul juridic de bază – contractul de credit bancar.

A susținut că, Acordul adițional nr. 1 la contractul de credit bancar din 31 martie 2009 nu poate să dea naștere, să suprimă efectele actului juridic de bază, în cazul în care nu a existat manifestarea consimțământului valabil exprimat la semnarea contractului de credit bancar nr. S07106 din 13 martie 2007.

Prin urmare, a afirmat că, obligația pentru care s-a instituit gajul nu este valabilă în privința sa.

Totodată, a relatat că, obligația ce rezultă din contractul de credit bancar nr. S07106 din 13 martie 2007 este prescrisă.

A solicitat declararea nulității contractului de credit bancar nr. S07106 din 13 martie 2007 și a Acordului adițional nr. 1 din 31 martie 2009 la contractul de credit bancar.

Prin hotărârea din 10 octombrie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul central, a fost respinsă acțiunea depusă de către BC „Moldova-Agroindbank” SA ca neîntemeiată. A fost admisă parțial acțiunea reconvențională depusă de către Anatolii Bulmaga, a fost declarat nul contractul de gaj nr. S09029 din 31 martie 2009, încheiat între BC „Moldova-Agroindbank” SA și Anatolii Bulmaga. În rest acțiunea reconvențională a fost respinsă ca neîntemeiată. Au fost încasate de la BC „Moldova-Agroindbank” SA în beneficiul lui Anatolii Bulmaga suma de 400 de lei, cu titlu de taxă de stat la depunerea cererii de chemare în judecată și suma de 5000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin încheierea din 05 noiembrie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul central, au fost corectate omisiunile materiale evidente din conținutul dispozitivului hotărârii prin inserarea în partea introductivă și dispozitiv a sintagmei „ și Acordului adițional nr. 1 din 31 februarie 2009 la contractul de credit din 13 martie 2007” și la indicarea intervenienților accesorii din partea reclamantului a sintagmei „Gheletiuț Ghenadie și Rudi Liudmila”.

La 06 noiembrie 2018 BC „Moldova-Agroindbank” SA a declarat apel nemotivat, iar la 01 august 2019 a declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii inițiale, cu încasarea de la intimat a cheltuielilor de judecată.

La 09 noiembrie 2018 Anatolii Bulmaga, reprezentat de către avocatul Victor Felișcan, a declarat apel nemotivat, iar la 24 iulie 2019 a declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe în partea admitterii parțiale a acțiunii reconvenționale și emiterea în această parte a unei noi hotărâri cu privire la admiterea integrală a acțiunii reconvenționale.

Prin decizia din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, au fost admise apelurile declarate de către BC „Moldova-Agroindbank” SA și Anatolii Bulmaga, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care au fost respinse acțiunea depusă de către BC „Moldova-Agroindbank” SA și acțiunea reconvențională depusă de către Anatolii Bulmaga.

Prin decizia din 08 iulie 2020 a Curții Supreme de Justiție, au fost admise recursurile declarate de către Anatolii Bulmaga, reprezentat de către avocatul Victor Felișcan și BC „Moldova-Agroindbank” SA, a fost casată integral hotărârea primei instanțe și a fost trimisă cauza spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 30 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de către Anatolii Bulmaga, a fost admis apelul declarat de către BC „Moldova-Agroindbank” SA, a fost casată hotărârea primei instanțe în partea respingerii acțiunii inițiale și admitterii parțiale a acțiunii reconvenționale și în partea încasării cheltuielilor de judecată și a fost emisă în această parte o nouă hotărâre, prin care a fost admisă acțiunea depusă de către BC „Moldova-Agroindbank” SA și a fost transmis silit de la Anatolii Bulmaga în posesia BC „Moldova-Agroindbank” SA pentru vânzare bunul gajat – automobilul de model xxxx. A fost respinsă acțiunea reconvențională depusă de către Anatolii Bulmaga. În partea respingerii pretenției cu privire la declararea nulității contractului de gaj, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Prin încheierea din 27 mai 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost corectată din oficiu eroarea evidentă strecurată în dispozitivul deciziei prin înlocuirea sintagmei greșite „În latura respingerii acțiunii de nulitate a contractului de gaj, hotărârea se menține fără modificări” cu sintagma corectă „În latura respingerii acțiunii de nulitate a actelor juridice și radierea gajului, hotărârea se menține fără modificări”.

La 02 august 2021, prin intermediul poștei electronice, iar la 03 august 2021, prin intermediul oficiului poștal, Anatolii Bulmaga, reprezentat de către avocatul Victor Felișcan, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii reconvenționale și emiterea în această parte a unei noi hotărâri cu privire la admiterea integrală a acțiunii reconvenționale.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel eronat a respins acțiunea reconvențională.

A menționat că, la 13 martie 2007 recurentul nu era membru al Consiliului Asociației, fapt ce se confirmă prin procesul-verbal al adunării generale a AEÎ „Niorcăneanul” din 08 februarie 2008.

A susținut că, până la 08 februarie 2008 Anatolii Bulmaga categoric nu a deținut calitate de membru al Consiliului.

A afirmat că, la 08 februarie 2008 recurentul nu a depus cerere de acceptare a calității de membru al Consiliului, aflând despre această calitate doar la data prezentării scrisorii CNPF nr. 05-207 din 27 ianuarie 2021.

A relevat că, la data semnării contractului de credit bancar nr. S07106 din 13 martie 2007, recurentul nu era în drept să-l semneze.

A notat că, în pagina nr. 4 a contractului de credit bancar nr. S07106 din 13 martie 2007 sunt semnăturile ale 7 membri ai Consiliului, Igor Slivca, Alexandru Slivca, Mihail Bodiu, Marin Sacovschi, Ghenadie Gheletiu, Liudmila Rudi și Anatolie Rudoi, iar având în vedere faptul că, la încheierea actului juridic au participat anume aceste 7 persoane (membri ai Consiliului), este evident că, doar semnării actului, în aceeași componentă, sunt în drept să modifice, să prelungească și să înceteze actul juridic prin careva acorduri adiționale.

A specificat că, în Acordul adițional nr. 1 din 31 martie 2009 la contractul de credit bancar nr. S07106 din 13 martie 2007 nu este semnătura Liudmilei Rudi, dar apare semnătura lui Anatolii Bulmaga și a Liubovei Zaharova, care nu au participat la încheierea contractului de credit bancar nr. S07106 din 13 martie 2007.

A declarat că, recurentul nu a exprimat consimțământul său la semnarea contractului de credit bancar nr. S07106 din 13 martie 2007, în care nici nu figurează semnătura acestuia. Astfel, este evident că, contractele și acordurile adiționale au fost semnate de către Anatolii Bulmaga contrar pct. 13 alin. (1) lit. j) și 21 alin. (4) lit. f) din Statut și art. 17 alin. (2), 19 alin. (3) și 40 alin. (2) lit. f) din Legea asociațiilor de economii și împrumut nr. 139 din 21 iunie 2007 și prin urmare, sunt nule.

A invocat că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra solicitării recurentului despre excepția de tardivitate, care poate fi invocată oricând, deoarece la data depunerii cererii de chemare în judecată nu erau operate modificări la CPC – art.186¹, excepția de tardivitate.

A menționat că, intimatul a invocat precum că, Anatolii Bulmaga nu este în drept să solicite nulitatea actelor juridice, or, art. 17 alin. (2), 19 alin. (3) și 40 alin.(2) lit. f) din Legea asociațiilor de economii și împrumut justifică cu certitudine dreptul născut și dreptul recurentului de a contesta actele enunțate.

A susținut că, prin raportul de expertiză nr. 1083 din 25 iunie 2013, întocmit de către Centrul național de expertize judiciare, s-a stabilit că, semnăturile din numele Liubovei Zaharova din Acordul adițional nr. 2 la contractul de credit bancar nr. S08082 din 28 februarie 2008, Acordul adițional nr. 3 la Acordul adițional din 31 martie 2009 și contractul de fidejusiune nr. S08082 „C”/7 din 28 februarie 2008 nu au fost executate de către Liubovi Zaharia, dar au fost executate de către o altă persoană prin procedeul imitației libere.

A afirmat că, prin raportul de expertiză enunțat s-a mai stabilit că, semnăturile din numele lui Marin Sacovschi din Acordul adițional nr. 2 la contractul de credit bancar nr. S08082 din 28 februarie 2008, Acordul adițional nr. 3 la Acordul adițional din 31 martie 2009 și contractul de fidejusiune nr. S08082 „C”/8 din 28 februarie 2008 nu au fost executate de către Marin Sacovschi, dar au fost executate de către o altă persoană prin procedeul imitației libere.

Prin urmare, a relatat că, actele enunțate sunt lovite de nulitate absolută și nu pot produce efecte nici în privința Liubovei Zaharova și lui Marin Sacovschi, dar

nici în privința lui Anatolii Bulmaga, deoarece contractele de împrumut urmau a fi semnate concomitent de toți membrii, în același loc, în același timp, iar la data întocmirii contractului de credit bancar, Marin Sacovschi nici nu se afla pe teritoriul RM.

Prin notificarea din 24 august 2021 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului și a intervenienților accesorii copia recursului, înștiințându-i despre necesitatea depunerii referinței (f. d. 58, vol. IV), însă ultimii nu și-au valorificat acest drept și nu au depus referință.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 22 decembrie 2021 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că, netrimiteră repetată a cauzei spre rejudecare a fost concepută de legiuitor ca o dispoziție edictată în favoarea părților, urmărindu-se soluționarea într-un termen rezonabil a cauzelor, însă, în speță, aplicarea acestei dispoziții este în defavoarea recurentului, aplicarea ei producându-le daune mult mai mari decât trimiterea spre rejudecare. O altă soluție decât trimiterea spre rejudecare ar echivala cu o validare și protejare a unor încălcări grave ale legii săvârșite în instanța de apel și implică la o atingere severă adusă drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, prin contractul de credit nr.S08082 din 28 februarie 2008, modificat prin Acordurile adiționale nr. 2 din 31 martie 2009 și nr. 3 din 28 mai 2010, BC „Moldova-Agroindbank” SA a acordat AEÎ „Niorcăneanul” un credit în sumă de 1 478 700 de lei, cu termenul limită de rambursare la 30 septembrie 2011.

De asemenea, s-a constatat că, în temeiul contractelor de fidejusiune nr.S08082 C/1, nr. S08082 C/2, nr. S08082 C/3, nr. S08082 C/4, nr. S08082 C/5, nr.S08082 C/6, nr. S08082 C/7, nr. S08082 C/8 și nr. S08082 C/9 din 28 august 2008, Igor Slivca, Mihai Bodiu, Natalia Bodiu, Mihai Colța, Anatolii Bulmaga, Anatolie Rudoii, Liubovi Zaharov, Marin Sacovschi și Alexandru Slivca și-au asumat obligația să răspundă solidar cu AEÎ „Niorcăneanul” în fața băncii pentru onorarea integrală a obligațiilor aferente contractului de credit, în cazul dacă AEÎ „Niorcăneanul” nu-și va onora aceste obligații.

Din materialele dosarului rezultă că, la 31 martie 2009, între BC „Moldova-Agroindbank” SA și Anatolii Bulmaga a fost încheiat contractul de gaj nr. 09029 „d”, conform căruia în vederea asigurării achitării integrale și în timp util a creditului, dobânzilor, amenzilor, precum și a prejudiciilor cauzate prin neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către AEÎ „Niorcăneanul” a

contractului de credit enunțat, Anatolii Bulmaga, în calitate de debitor gajist, a gajat băncii autoturismul de model xxxx, care-i aparține cu drept de proprietate, estimat de părți în sumă totală de 31 400 de lei, conform anexei nr. 1 la contract.

Dat fiind faptul că, AEÎ „Niorcăneanul” nu și-a onorat obligațiunile contractuale conform contractului de credit nr. S08082 din 28 februarie 2008 în redacția Acordurilor nr. 2 din 31 martie 2009 și nr. 3 din 28 mai 2010, BC „Moldova-Agroindbank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Igor Slivca, Mihai Bodi, Nataliei Bodi, Mihai Colța, Anatolii Bulmaga, Anatolie Rudoi, Liubovei Zaharov, Marin Sacovschi, Alexandru Slivca și AEÎ „Niorcăneanul” cu privire la încasarea sumei de 160 560 de lei, cu titlu de datorie la creditul restant și a sumei de 298 988,31 de lei, cu titlu de dobândă neachitată.

Prin hotărârea din 15 noiembrie 2013 a Judecătorei Soroaca, a fost admisă acțiunea și au fost încasate în mod solidar de la AEÎ „Niorcăneanul”, Igor Slivca, Mihai Bodi, Natalia Bodi, Mihai Colța, Anatolii Bulmaga, Anatolie Rudoi, Liubovi Zaharov, Marin Sacovschi și Alexandru Slivca în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA suma de 160 560 de lei, cu titlu de datorie și suma de 298 988,31 de lei, cu titlu de dobândă.

Prin decizia din 15 aprilie 2014 a Curții de Apel Bălți, au fost admise apelurile declarate de către Igor Slivca, Mihail Colța, Anatolii Bulmaga, Anatolie Rudoi, Liubovi Zaharov, Marin Sacovschi și Alexandru Slivca, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial acțiunea depusă de către BC „Moldova-Agroindbank” SA și au fost încasate de la AEÎ „Niorcăneanul” în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA suma de 160 560 de lei, cu titlu de datorie și suma de 298 988,31 de lei, cu titlu de dobândă, datorii aferente contractului de credit nr. S08082 din 28 februarie 2008 în redacția Acordurilor nr. 2 din 31 martie 2009 și nr. 3 din 28 mai 2010. În rest, acțiunea a fost respinsă.

Prin încheierea din 16 octombrie 2014 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de către reprezentantul BC „Moldova-Agroindbank” SA, avocatul stagiar Nicolai Gnaciuc, a fost considerat inadmisibil.

La 06 martie 2015, în adresa executorului judecătoresc Anastasia Repeșcu a parvenit spre executare documentul executoriu din 15 aprilie 2014 emis de Judecătoria Soroaca privind încasarea de la AEÎ „Niorcăneanul” în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA a sumei de 160 560 de lei, cu titlu de datorie și a sumei de 298 988,31 de lei, cu titlu de dobândă, fiind emisă încheierea privind intentarea procedurii de executare a documentului executoriu, care a fost expediată debitorului pentru executare, însă ulterior, prin încheierea executorului judecătoresc Anastasia Repeșcu din 24 iunie 2015, titlul executoriu a fost restituit în adresa BC „Moldova-Agroindbank” SA pe motiv că, debitorul nu dispune de bunuri pentru a putea fi urmărite în scopul stingerii datoriilor indicate în titlul executoriu (f. d. 29, vol. I).

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, BC „Moldova-Agroindbank” SA a solicitat deposedarea lui Anatolii Bulmaga de bunul imobil – autoturismul de model xxxx și încasarea de la acesta a taxei de stat în sumă de 157 de lei

La rândul său, înaintând prezenta cerere reconvențională, Anatolii Bulmaga a solicitat declararea nulității contractului de credit bancar nr. S08082 din 28 februarie 2008, declararea nulității contractului de gaj nr. S09029 din 31 martie 2009, anularea înregistrării gajului din Registrul bunurilor gajate, declararea nulității Acordului

adițional nr. 2 din 31 martie 2009 la contractul de credit bancar, declararea nulității Acordului adițional nr. 3 din 28 februarie 2010 la Acordul adițional nr. 2 din 31 martie 2009, precum și declararea nulității contractului de credit bancar nr. S07106 din 13 martie 2007 și a Acordului adițional nr. 1 din 31 martie 2009 la contractul de credit bancar și încasarea de la reclamant a cheltuielilor de judecată.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii inițiale și temeiniciei parțiale a acțiunii reconvenționale, declarând nul contractul de gaj nr. S09029 din 31 martie 2009, încheiat între BC „Moldova-Agroindbank” SA și Anatolii Bulmaga, în rest respingând acțiunea reconvențională ca neîntemeiată.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelurilor declarate de către BC „Moldova-Agroindbank” SA și Anatolii Bulmaga, a ajuns la concluzia netemeinicii apelului declarat de către Anatolii Bulmaga și temeiniciei apelului declarat de către BC „Moldova-Agroindbank” SA, casând hotărârea primei instanțe în partea respingerii acțiunii inițiale și admiterii parțiale a acțiunii reconvenționale și în partea încasării cheltuielilor de judecată și pronunțând în această parte o nouă hotărâre, prin care a admis acțiunea depusă de către BC „Moldova-Agroindbank” SA și a transmis silit de la Anatolii Bulmaga în posesia BC „Moldova-Agroindbank” SA pentru vânzare bunul gajat – automobilul de model xxxx. A respins acțiunea reconvențională depusă de către Anatolii Bulmaga, în partea respingerii acțiunii de nulitate a actelor juridice și radierea gajului, hotărârea fiind menținută.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile legale aplicabile la caz și criticile aduse în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de apel a încălcat normelor de drept procedural.

Din materialele dosarului și, anume, din procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel din 30 martie 2021 rezultă că, reprezentantul lui Anatolii Bulmaga, avocatul Victor Felișcan a invocat că, BC „Moldova-Agroindbank” SA a depus cererea de chemare în judecată cu omiterea termenului de prescripție (f. d. 168, vol. III).

În conformitate cu art. 373 alin. (5) CPC, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Instanța de apel, însă, contrar prevederilor legale enunțate, nu a verificat și nu s-a pronunțat asupra argumentului privind omiterea termenului de prescripție la depunerea cererii de chemare în judecată, făcută de către reprezentantul lui Anatolii Bulmaga, avocatul Victor Felișcan în instanța de apel.

Or, dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar, de asemenea, obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse (speța Fomin contra Moldovei, hotărârea CEDO din 11 octombrie 2011).

Se accentuează că, dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, prezumă dreptul la o hotărâre și decizie motivată. Motivarea este o parte a hotărârii în care instanța judecătorească în mod obligatoriu își expune concluziile formulate în privința cauzei diferite spre soluționare.

Conform unei jurisprudențe constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil

și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se pronunța în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (speța Garcia Ruiz contra Spaniei, hotărârea din 21 ianuarie 1999).

Pe cale de consecință, eroarea comisă de instanța de apel nu pot fi corectată de instanța de recurs, motiv pentru care în speță se impune rejudecarea cauzei.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că, eroarea judiciară în cauză nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și să adopte o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Anatolii Bulmaga, reprezentat de către avocatul Victor Felișcan.

Se casează integral decizia din 30 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Banca comercială „Moldova-Agroindbank” societate pe acțiuni împotriva lui Anatolii Bulmaga cu privire la exercitarea dreptului de gaj și la cererea reconvențională depusă de către Anatolii Bulmaga împotriva Băncii comerciale „Moldova-Agroindbank” societate pe acțiuni, Asociației de Economii și Împrumut „Niorcăneanul” și lui Mihail Colța, intervenienți accesorii Igor Slivca, Mihail Bodi, Natalia Bodi, Anatolie Rudo, Liubovi Zaharov, Marin Sacovschii, Alexandru Slivca, Ghenadie Gheletiu și Ludmila Rudi cu privire la declararea nulității contractului de gaj, anularea înregistrării gajului și declararea nulității contractelor de credit și a acordului adițional la contractul de credit, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh

Aliona Miron

Mariana Pitic